

A black and white line drawing of Garfield the cat. He is depicted from the chest up, wearing a simple t-shirt. His face is large and round with a wide, toothy grin showing his teeth. His eyes are squeezed shut in a happy expression. His ears are pointed upwards. His arms are raised high above his head, with his hands open and fingers spread. The drawing is simple, using only black outlines on a white background. In the bottom right corner, there is a small, faint watermark that reads "COOLCARTOONS.COM".

Sveiki, vaikai! Jei lyja lietus, neliūdėkite, o keliaukite kartu su manimi ir patirkite įvairių nuotykių. Tad į kelionę! Aplankykime Šiaurės Ameriką.

Ar žinai, kad Šiaurės Amerika ir Europa iki šiol per metus viena nuo kitos nutolsta apie 4 centimetrus. **Kiek metų turi praeiti, kad jos viena nuo kitos nutoltų apie 1 m?**

[illegible]

Uolinių kalnų kanadinėje dalyje esantį Bou slėnį 1858 m. tyrinėjusiam geologijos mokslų daktarui Jamesui Hectorui keliantis per upę nešulinis arklys stipriai įsipyрė į krūtinę. Po kurio laiko suradę ant kranto be sąmonės tįsantį Hectorą, indėnai vedliai palaikė jį mirusiu ir jau rengėsi laidoti. Bet tyrinėtojas pačiu laiku atgavo sąmonę ir, suprantama, atsisakė savo noru leistis į kapo duobę. Po to įvykio perėja ir upė gavo pavadinimą – Spiriantis Arklys.

Pažymėkite žodžio dalis.

Uolinių, nešulinis, stipriai, įspyrė, rengėsi, laidoti, tyrinėtojas, leistis, perėja, upė, pavadinimą.

O Vašingtono valstijoje yra šv. Elenos kalnas. Jame yra ugnikalnis, kuris garsėja galingais išsiveržimais. Daugiausia žalos padarė 1980 m. Šv. Elenos kalno aukštis sumažėjo nuo 2950 iki 2550 m. Lava liejosi 250 km/h greičiu ir sunaikino 10 milijonų medžių. Aplinkiniai miestai buvo padengti 8 cm storio pelenų sluoksniu.

Koki atstuma įveiks lava per 3 valandas, jei tekės tuo pačiu greičiu?

[illegible]

Broliai Raitai – JAV išradėjai, aviacijos pradininkai, lakūnai. 1903 m. savo gamybos sklandytuvu nuskrido 260 m ir išsilaikė ore 59 sekundes. **Kiek metų praėjo nuo jų pirmo bandymo? Kiek metrų apytiksliai lakūnai nuskrido per 1 s?**

[illegible][illegible]

Perskaitykite tekstą. Pabraukite veiksmažodžius.

Pirmąjį varikliu varomą traktorių išrado 1868 metais. Varikliai buvo sukurti didesnėms transporto priemonėms kelyje ir jei variklis svėrė iki 5 tonų – jį galėjo sumontuoti vienas žmogus. Tada traktorius naudojo medienos gabenimui. Populiariausias garo traktorius vadinosi „Garrett 4CD“. Pirmieji benzinu varomi traktoriai atsirado Ilinojuje, JAV 1887 metais. Pirmąjį jų pagamino amerikietis John Froelich.

Seniau traktorius per 1 h nuvažiuodavo 40 km, šiuolaikinis traktorius per 1 h gali nuvažiuoti 80 km. **Kiek kilometrų nuvažiuotų vienas ir kitas traktorius per 6 h?**

[illegible]

Aplankykime Pietų Amerikoje esančią Venesuelą.

Perskaitykite tekstą. Pabraukite daiktavardžius.

Anchelio krioklys – aukščiausias pasaulyje krioklys (979 m). Krioklys krinta nuo aukšto stalakalnio, vadinamo Aujantepui.

Pirmasis šaltiniuose užfiksuotas žmogus, pasiekęs upę, kuri krisdama sudaro krioklį, buvo latvis Aleksandrs Laime. 1955 m. jis pirmasis užkopė į Aujantepui ir atrado ten jau 18 metų įklampusį J. Angelo lėktuvą.

Andai – ilgiausia pasaulyje kalnų grandinė, besidriekianti palei visą vakarinę Pietų Amerikos pakrantę. Visos kalnų sistemos ilgis – apie 7500 km, plotis – iki 600 km, vidutinis aukštis – apie 4000 m. Šioje vietovėje yra garsus Ujūnio druskožemis. Daugiau nei pusę metų šio druskožemio vietoje plyti akinanti baltutėlio smėlio lyguma, užimanti teritoriją, didumo sulig Kipru. Mirtis ištiko ledynmečio ežerą maždaug prieš 10 000 metų, tačiau garavimo procesas nenutrūko: karštis ir toliau traukia drėgmę ir mineralines medžiagas į Ujūnio druskožemio paviršių. Kasmet žiemos liūtytys pripildo didžiulį seklių ežerą, bet per vasarą jis vėl išgaruoja. Dėl nuolatinio garavimo žemė pasidengia druskos pluta. Vietomis ji yra 6 m storio, tik krantuose ji gana plona.

Kokį plotą apytiksliai užima Andų kalnų sistema?

Perito Moreno ledynas yra vienas iš devynių nacionalinio parko ledynų. Vieta, kur jie susidaro, vadinama Patagonijos ledo skydu. 1893 m. vietos žemvaldys Hermanas Eberhardas tyrinėjo gilų urvą, esantį netoli ledlaukio. Jame jis rado lopinėlių maždaug 1,2 m gauruoto kailio, kadaise dengusio milodono (išnykusios tinginių rūšies), turėjusio masyvius nasrus ir ilgą liežuvį, kūną. Šio 3 m aukščio žinduolio kailis buvo gerai išsilaikęs.

Jei nukeliausi į Afriką ir pamatysi į dangų kylantį dūmų debesį bei išgirsi didingą garsų griausmą, nenustebk. Tai Viktorijos krioklys. Vietinė gentis krioklį pavadino Mosi-oa-Tunya – Griaudėjantys dūmai.

Iki 500 m aukščio iškylantys miglos kamuoliai yra matomi iš beveik 40 km nuotolio. Davidas Livingstone'as, škotų gydytojas, 1855 m. pirmasis iš europiečių išvydęs tą krioklį, pavadino jį savo karalienės Viktorijos vardu.

Išrinkite ir nurašykite vns. G. linksnio daiktavardžius.

Vieni iš įspūdingiausių gamtos kūrinių slypi po Svortbergo kalnynu Pietų Afrikoje. Tai Kango urvų su kalkakmenio dariniais, žavingais ežerais, giliomis duobėmis ir susibėgančiais koridoriais pasaulis. Keisti urvų dariniai susidarė milimetras po milimetro per daugiau kaip 150 000 metų vandeniui lašant pro plyšius, pilnus kalcito – susikristalizavusios kreidos formos. Šis gamtos darbas buvo surastas 1780 m., kai vienas kerdžius aptiko įėjimą į urvus.

- 1. Pabraukite veiksmažodžius 1 ir 3 sakiniuose.**
- 2. Pabraukite daiktavardžius paskutiniame sakinyje.**
- 3. Pabraukite būdvardžius 2 sakinyje.**
- 4. Pabrauktas kalbos dalis nurašykite į lentelę ir išnagrinėkite.**

Žodis	Kalbos dalis	Laikas	Asmuo	Skaičius	Giminė	Linksnis

Australijoje gyvena apie 57 milijonus (57 000 000) kengūrų. Labiausiai paplitusi yra Didžioji Pilkioji kengūra. O didžiausia yra Raudonoji kengūra, mažiausia gi yra Rusvoji kengūrinė žiurkė. Įvairių rūšių gyvūnų svoris svyruoja nuo 500 g iki 90 kg. Gyvūno priekinės galūnės penkiapirštės, trumpos, su aštriais nagais, o užpakalinės – labai stiprios ir ilgos. Kengūros turi metro ilgio uodegas, kurias naudoja pusiausvyros išlaikymui. Kengūros nevaikšto, jos šokinėja ypatingai aukštai – beveik du metrus į aukštį. Kengūros yra augalėdės, stambios rūšys suėstą žolę atrajoja. Vandens joms reikia visai nedaug, be jo gyvūnai gali išgyventi ištisus mėnesius. Kengūros išvysto iki 60 km per valandą greitį, be to, jos gali peršokti 3 m aukščio barjerą. Dieną kengūra dažniausiai ilsisi pavėsyje, o minta ji dažniausiai vakarop ar net naktį, kai tampa kiek vėsiau. Per didelius karščius kengūra priešais save ištiesia priekines letenas ir tankiai jomis mojuodama vėdinasi. Ji taip pat laižo savo letenas, kad nebūtų per karšta. Kengūra turi dideles ausis, jų dėka ji pastebi grobuonį ar medžiotoją. Savo giminės ir bandos perspėjimui apie pavojų kengūra naudoja letenas, ji pradeda jomis daužyti žemę, keldama gana garsų ritmingą triukšmą. Be to, kengūros turi gražias tankias blakstienas, kurias apsaugo akis nuo dulkių ir musių. Vienos nuo kitų kengūros ginasi jėgos rodymu – jos pešasi tarpusavyje naudodamos aštrius nagus priekinėse letenose ir spardydamos priešininką galinėmis.

Atsakykite į klausimus.

Kada kengūra maitinasi? Kodėl?

Ką ji daro per didelius karščius?

Kam kengūrai reikalingos tankios blakstienos?

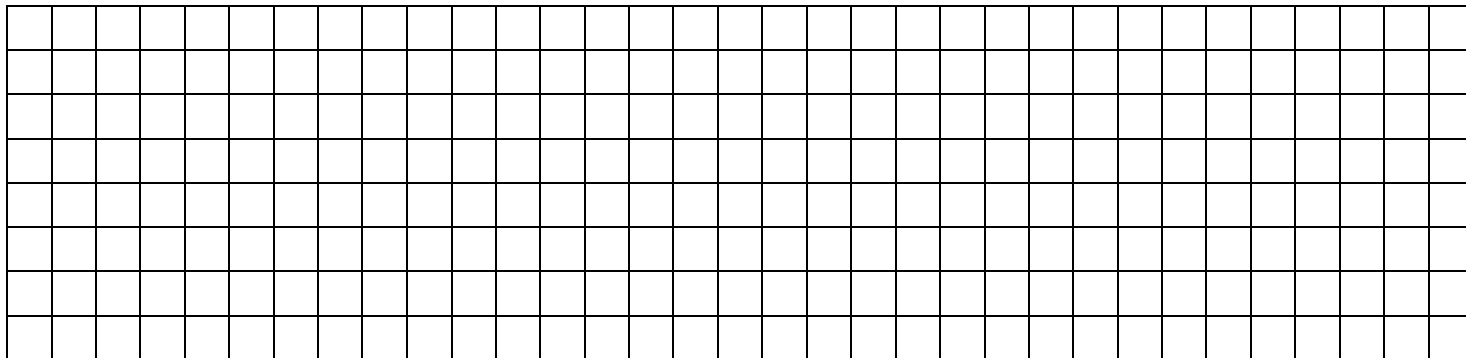
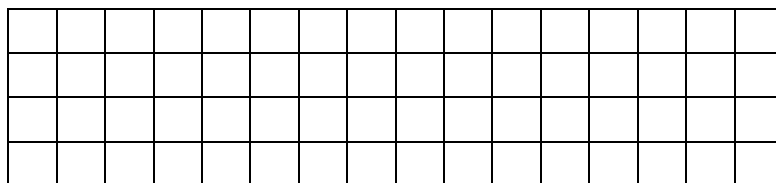

Netoli Katanijos, rytinėje Sicilijos pakrantėje, bangų skalaujamos stūkso trys masyvios uolos, vadinamos Kiklopų uolomis. Jos yra vulkaninės kilmės ir visai nepanašios į kitas šio pajūrio uolas. Sakoma, kad kaip tik šiuos akmenis baisūnas sviedęs į Odisėjo, mitinio graikų vado Trojos karuose, laivą. O dabar grįžkime į tikrovę. Žvelgdami nuo uolų į salos gilumą, už kokių 20 km pamatysime aukštai į melsvą Sicilijos dangų įsirežusią Etnos ugnikalnio viršūnę. Vienintelis jo krateris, aklinas ir įdubęs, panašus į milžino akį. 1669 m. Etna įtrūko nuo viršūnės iki papėdės ir, išsiliejus milijonams tonų lavos, nuniokojo gretimą Katanijos miestą ir jo apylinkes. Etna – didžiausias veikiantis Europos vulkanas; apytikriai 160 km perimetro ugnikalnio papėdė yra Didžiojo Londono dydžio.

**Nubrėžkite stačiakampį, kurio perimetras 16 cm.
Apskaičiuokite jo plotą.**

Atėjo vakaras. Garfildas labai pavargo. Beniūniuodamas meškiukui lopšinę, užsnūdo. Padėk katinui surasti kalbos garsus. Bales apibrėžkite mėlynai, mišriuosius dvigarsius – raudonai, dvibalsius – žaliai.

Jau visai sutemę, snaudžia, miega žemė.

Miega žvėrys, paukščiai, vabzdžiai.

Mik ir tu, mažuti, mylimas vaikuti,

Ir miegok saldžiai saldžiai.

Kas liko neapibrėžta? Parašykite.

Aprašykite savo perskaitytą knygą.

Knygos autorius _____

Pavadinimas _____

Veikējai: _____

Puslapių skaičius: _____

Knygoje pasakoja, kaip ...(aprašykite)_____

[illegible][illegible]

[illegible]

Nupiešk iliustraciją.

Naudota literatūra, paveikslėliai:

Kodėlčiaus enciklopedija, 141 p. AKTĖJA, lietuviškas leidimas, 2012, Vilnius

Iliustruota vaikų enciklopedija, 602 p., Vilnius, 2006

Didieji pasaulio stebuklai, 72, 73, 78, 119, 134, 300, 384, 394, 395 p., Alma littera, Vilnius, 2006

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/4/43/Location_North_America.svg/250px-Location_North_America.svg.png

<https://lt.wikipedia.org/wiki/Andai>

<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/5/5f/Salaruyuni.JPG/800px-Salaruyuni.JPG>

<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/0/0f/LocationAfrica.png/1200px-LocationAfrica.png>

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/3/3f/155_-_Glacier_Perito_Moreno_-_Panorama_de_la_partie_nord_-_Janvier_2010.jpg/1400px-155_-_Glacier_Perito_Moreno_-_Panorama_de_la_partie_nord_-_Janvier_2010.jpg

<http://www.eilerasciai.lt/lopsines/jau-visai-suteme/#more-2010>

<http://www.cool2bkids.com/wp-content/uploads/2016/11/Garfield-Face-Coloring-Pages.jpg>

<http://kidsworld.kaltsum.com/wp-content/uploads/2011/08/Free-Garfield-Coloring-Pages.gif>

https://www.bigactivities.com/coloring/back_to_school/computers/images/computer.png

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/5/5e/VEN_orthographic.svg/250px-VEN_orthographic.svg.png

https://lt.wikipedia.org/wiki/Broliai_Ritai

<http://www.preschoolcrafts.us/wp-content/uploads/2017/03/sailplane-coloring-pages-for-kindergarten.jpg>

<https://triplovers.lt/store/thumb.cache/7008/700803302.1000.666.0.107.1.90.jpeg>

https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcTFQx_1eF0XuRQea2u08ZjIrrc8a1_RplyPSOUk8uUP321u_oP0MQ

<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/5/57/Victoriaf%C3%A4lle.jpg/800px-Victoriaf%C3%A4lle.jpg>

<http://africageographic.com/wp-content/uploads/2015/07/cango-caves-oudtshoorn.jpg>

<https://www.15min.lt/pasaulis-kiseneje/naujiena/horizontai/10-mazai-zinomu-faktu-apie-tolimaja-australija-kodel-verta-ja-aplankyti-640-351187>

<https://www.lzinios.lt/lzinios/prie-kavos/ilgiausia-tvora-pasaulyje-australijoje/251482>

<https://www.15min.lt/pasaulis-kiseneje/naujiena/horizontai/pasaulio-gyvunai-strikinejantis-ir-vaikus-kiseneje-nesiojantis-zmogaus-protevis-640-284491>

https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcRFQBoP0QdWZ1BKIE3B-n7wB5LFxr1_epEOPm3vBloXSThrzIe

<https://www.15min.lt/pasaulis-kiseneje/naujiena/egzotikos-kampelis/graziausios-indijos-sventyklos-783-806808>

<https://www.delfi.lt/grynas/gamta/10-stebinanciu-faktu-apie-dramblius.d?id=60915437>

<https://lt.wikipedia.org/wiki/Antarktida>

<https://www.tv3.lt/naujiena/555226/10-faktu-apie-pizos-boksta-kuriu-jus-galbut-nezinojote>

https://s1.15min.lt/static/cache/NTcweCwsNjE2NjUzLG9yaWdpbmFsLCxpZD0zNTE0MTA0JmRhdGU9MjAxNyUyRjExJTJGMjcsMzM5MTA4MTk5Mg==/9_simpsono-dykuma-5a1ba0c106324.jpg

<https://www.15min.lt/pasaulis-kiseneje/naujiena/egzotikos-kampelis/desimt-isskirtinio-grozio-pasaulio-dykumu-783-887238>

<https://tripkay.com/destination-guides/wp-content/uploads/2016/05/Animals-from-Do%C3%B1ana-Natural-Park-1024x819.jpg>

http://www.respublika.lt/uploads/img/catalog/1/photo_for_homepage_1_59168169.jpg

https://lt.wikipedia.org/wiki/Did%C5%BEioji_kin%C5%B3_siena

Tyrinėkite, kurkite, pažinkite, atraskite!!!

Sėkmingos ir gražios vasaros!!!

